

امنیت، مسکو را از تهران دور می‌کند!

سرپیس روسیه/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرپیس روسیه :

دکتر محمود شوری، کارشناس و تحلیل‌گر مسائل روسیه در مرکز تحقیقات استراتژیک

با توجه به اتفاقاتی که در پیرامون روسیه و در حوزه آسیای مرکزی و قفقاز در حال وقوع است، مسکو احساس امنیت بیشتری می‌کند. روسیه با امضای قرارداد استارت دو در پراگ و اعلام استراتژی جدید هسته ای ایران بیش از گذشته به تضمین های امنیتی مورد درخواست خود نزدیک شده است. این شرایط بی تردید در نوع همراهی و همکاری مسکو و واشنگتن بر سر موضوع هسته ای ایران تاثیرگذار خواهد بود. در امضای قرارداد استارت روسیه و امریکا مجموعه منافع خود را دنبال می‌کنند و نمی‌توان این تحول میان دو کشور را الزاما به ایران و بحث هسته ای این کشور مرتبط دانست. از سوی دیگر اعلام استراتژی جدید هسته ای امریکا را نیز هم زمان با این قرارداد شاهد بودیم که به نوعی تضمین امنیتی امریکا برای کشورهای مختلف از جمله روسیه را دنبال دارد.

اما در پاسخ به این سوال که چنین نزدیکی‌هایی میان امریکا و روسیه می‌تواند تاثیراتی بروی ایران داشته باشد باید گفت که بی تردید این گونه خواهد بود و این توافقات اثرات خود را بر رابطه ایران و روسیه خواهد داشت.

به نظر می‌رسد شرایط در روابط امریکا و روسیه به سویی پیش می‌رود که از یک سو تفاهم میان دو کشور در حال افزایش است و از سوی دیگر در داخل روسیه با توجه به اتفاقات جدید رخ داده، شور و هیجان تبدیل شدن به یک قدرت بین المللی و تاثیرگذار تا حدود زیادی به نتیجه رسیده و اکنون روس ها احساس می‌کنند که در جامعه بین المللی پذیرفته شده و شناخته شده اند.

در هر حال هم امریکا، روسیه را بیش از گذشته وارد بازی کرده است و هم تهدیداتی که از جانب امریکا متوجه روسیه بود، کمتر شده است. حالا با توجه به اتفاقاتی که در پیرامون روسیه و در حوزه آسیای مرکزی و قفقاز در حال وقوع است، مسکو احساس امنیت بیشتری می‌کند. نتیجه این احساس امنیت بیشتر این خواهد بود که مسکو و واشنگتن نزدیکی و دوستی بیشتری را میان خود درک کنند که حاصل آن می‌تواند دور شدن نسبی روسیه از ایران باشد.

از سوی دیگر در گذشته هم روسیه و هم امریکا تلاش داشتند ایران را تبدیل به یک مساله یا مشکل کنند تا بتوانند از وجود این مساله در روابط خود بهره ببرند اما اکنون این مساله که پیشتر صورت ذهنی داشت، حالت عینی و واقعی به خود گرفته است و هرچه ایران به توانمندی های هسته ای ممنوعه – از دید طرف های مقابل ایران- نزدیک می‌شود، مساله ایران واقعی تر می‌شود و این موجب نگرانی جدی روس ها از فعالیت های ایران است.

تصور می‌کنم اگر روزی اعلام کند که به سلاح هسته ای دست یافته است، بیشترین و شاید اولین مخالفت را از سوی روس ها شاهد خواهیم بود. بنابراین هرچه توانمندی هسته ای ایران جدی تر می‌شود، احتمال برخورد جدی تر روس ها با ایران نیز بیشتر می‌شود.

در بحث هسته ای میان امریکا و روسیه نفع دو سویه وجود دارد؛ دو کشور تاحدی که می‌توانستند در تکنولوژی هسته ای پیش رفتند و تا جایی که برایشان امکان داشت سلاح هسته ای برای نابودی یکدیگر تولید کردند، آنها دیگر بیش از این نمی‌توانند پیش روند. در نتیجه نفع امریکا و روسیه در محدو کردن این سلاح ها و تلاش برای منع اشاعه آن در دیگر مناطق است. این رویکرد یا نفع مشترک مقدمه و زمینه ایجاد تفاهم میان آنهاست و زمانی که دو قدرت بزرگ دلیلی برای تفاهم میان خود پیدا می‌کنند، امکان همکاری و همراهی آنها در زمینه های مختلف فراهم می‌شود.

به بیان دیگر امروز که امریکا و روسیه با تاکید بر منع اشاعه سلاح های هسته ای در مسیر کاهش این سلاح ها گام برداشته اند، می‌توانند همکاری های متنوعی را در ممانعت از دست یابی دیگر کشورها به سلاح های هسته ای میان خود تنظیم کنند.

پایان پیام.